

MAKROØKONOMISK OVERVÅGNING

EU har i løbet af det seneste årti oplevet store makroøkonomiske ubalancer (der har forværret de negative virkninger af finanskrisen, som brød ud i 2008) og alvorlige forskelle i konkurrenceevne (hvilket har hindret en effektiv anvendelse af fælles pengepolitiske foranstaltninger). I 2011 oprettede EU proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer (PMU) — en overvågnings- og håndhævelsesprocedure, som har til formål at lette tidlig identificering og korrektion af makroøkonomiske ubalancer i medlemsstaterne, navnlig sådanne, som potentielt kan have afsmittende virkninger i andre medlemsstater.

RETSGRUNDLAG

- artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU)
- artikel 119, 121 og 136 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

MÅL

Proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer (PMU) er en overvågnings- og håndhævelsesmekanisme, som har til formål at forebygge og korrigere makroøkonomiske ubalancer i EU. Overvågningen er en del af det europæiske semester for økonomisk samordning ([2.6.4](#)).

Overvågningen bygger på:

1. En rapport om varslingsmekanismen, der udarbejdes af Kommissionen og er baseret på en [resultattavle](#) med indikatorer og tærskler. Resultattavlens indikatorer vedrører eksterne ubalancer (løbende poster, den internationale nettoinvesteringsposition, den reale effektive valutakurs, ændringer i eksportandele, enhedslønomsprognoser) og interne ubalancer (huspriser, den private sektors kreditstrøm, den private sektors gæld, offentlig gæld, arbejdsløshed og ændringer i den finansielle sektors passiver samt andre indikatorer vedrørende beskæftigelse og ledighed). Der er for hver indikator fastlagt en tærskel, som signalerer, at der kan opstå et specifikt problem. Visse tærskler er forskellige for medlemsstaterne henholdsvis i og uden for euroområdet. Hvis en medlemsstat overskrider flere tærskler, foretager Kommissionen en dybdegående undersøgelse, dvs. en yderligere økonomisk analyse, som har til formål at fastslå, hvorvidt makroøkonomiske ubalancer kan forventes at opstå eller allerede eksisterer, og hvorvidt eksisterende ubalancer er blevet korrigeret.

2. Forebyggende henstillinger. Hvis Kommissionen på baggrund af den dybdegående undersøgelse konstaterer, at der foreligger makroøkonomiske ubalancer, skal den underrette Parlamentet, Rådet og Eurogruppen. På grundlag af en henstilling fra Kommissionen kan Rådet rette de nødvendige henstillinger til den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i artikel 121, stk. 2, i TEUF. Disse forebyggende PMU-henstillinger indgår i de landespecifikke henstillinger, som Rådet retter til hver medlemsstat hvert år i juli som en del af det europæiske semester.
3. Korrigerende henstillinger inden for rammerne af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store ubalancer. Hvis Kommissionen på grundlag af den dybdegående undersøgelse konstaterer, at den pågældende medlemsstat har uforholdsmæssigt store ubalancer, skal den underrette Parlamentet, Rådet, Eurogruppen, de relevante europæiske tilsynsmyndigheder og Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB). Rådet kan efter henstilling fra Kommissionen i overensstemmelse med artikel 121, stk. 4, i TEUF vedtage en henstilling, hvori det konstateres, at der foreligger en uforholdsmæssigt stor ubalance, og hvori den pågældende medlemsstat henstilles til at træffe korrigerende foranstaltninger. Rådets henstilling skal beskrive ubalancerens art og virkninger samt gøre nærmere rede for de politiske henstillinger, der skal følges, og inden for hvilken tidsfrist den pågældende medlemsstat skal forelægge en korrigerende handlingsplan.
4. Korrigerende handlingsplaner. Den medlemsstat, for hvilken der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store ubalancer, skal forelægge en korrigerende handlingsplan inden for den tidsfrist, der specificeres i Rådets henstilling. Rådet skal på grundlag af en rapport fra Kommissionen vurdere planen for korrigerende foranstaltninger inden for to måneder efter dens fremlæggelse.
5. Vurdering af korrigerende foranstaltninger. Rådet skal på grundlag af en rapport fra Kommissionen vurdere, hvorvidt den pågældende medlemsstat har truffet de anbefalede korrigerende foranstaltninger. Såfremt Rådet konkluderer, at medlemsstaten ikke har truffet disse foranstaltninger, skal det på grundlag af en henstilling fra Kommissionen vedtage en afgørelse (baseret på omvendt kvalificeret flertal) om manglende efterlevelse sammen med en henstilling, der fastsætter nye tidsfrister for gennemførelse af korrigerende foranstaltninger. Rådet skal i dette tilfælde underrette Det Europæiske Råd.
6. Eventuelle finansielle sanktioner. De medlemsstater i euroområdet, som ikke følger de henstillinger, der er fremsat i henhold til en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store ubalancer, kan pålægges graduerede sanktioner, der spænder fra rentebærende deponering til årlige bøder. Den rentebærende deponering eller bøde bør svare til 0,1 % af landets BNP.

RESULTATER

Siden indførelsen af [PMU'en](#) i 2012 er antallet af medlemsstater,

- der er genstand for en dybdegående undersøgelse, steget fra 12 til 19 mellem 2012 og 2016, faldet til 12 i 2018 og steget til 13 i 2019,

- der anses for at have ubalancer, steget fra 12 til 16 mellem 2012 og 2015, men faldet til 11 i 2018 og igen til 10 i 2019,
- der anses for at have [uforholdsmæssigt store ubalancer](#), steget fra 0 til 6 mellem 2012 og 2017, men faldet igen til 3 i 2018 og 2019.

Kommissionen har endnu ikke foreslået at påbegynde proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store ubalancer, til trods for at Rådet og Den Europæiske Centralbank har opfordret til, at procedurens potentiale bør udnyttes fuldt ud, og at den korrigerende del bør anvendes, når det er hensigtsmæssigt.

Alle lande med ubalancer er genstand for [særlig overvågning](#), som er strengere for lande med uforholdsmæssigt store ubalancer og omfatter dialog med de nationale myndigheder, ekspertbesøg og regelmæssige statusrapporter. Dette skal også gøre det lettere at overvåge gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger i de berørte medlemsstater.

Hvis en medlemsstat anses for at være i risiko for makroøkonomiske ubalancer, kan nogle eller alle de landespecifikke henstillinger, som Rådet har vedtaget inden for rammerne af det europæiske semester, underbygges af PMU'en. I årenes løb er antallet af disse henstillinger steget, men [niveauet for gennemførelsen](#) af dem er ikke steget.

PARLAMENTETS ROLLE

Med Lissabontraktatens ikrafttræden er Parlamentet blevet medlovgiver, når det gælder fastsættelse af regler for den multilaterale overvågning (artikel 121, stk. 6, i TEUF).

Retsakterne vedrørende makroøkonomisk overvågning muliggør økonomisk dialog. For at fremme [dialogen mellem Unionens institutioner](#), især mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, og for at sikre større gennemsigtighed og ansvarlighed kan Parlamentets kompetente udvalg indbyde Rådets formand, Kommissionen og Det Europæiske Råds formand og/eller Eurogruppens formand til at drøfte deres afgørelser eller fremlægge deres aktiviteter inden for rammerne af det europæiske semester. Som en del af denne dialog kan Parlamentet også give mulighed for at deltage i en [drøftelse med en medlemsstat](#), som er genstand for en henstilling fra Rådet inden for rammerne af proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer.

Sidst på efteråret afgiver Parlamentet en udtalelse om det igangværende europæiske semester (herunder de landespecifikke henstillinger, som vedtages af Rådet) og tager ligeledes resultatet af et fælles møde med repræsentanter for de nationale parlamenters kompetente udvalg i betragtning.

I henhold til PMU'en samarbejder Kommissionen med Parlamentet og Rådet i udarbejdelsen af rækken af makroøkonomiske indikatorer, som skal medtages i den resultattavle, der anvendes til overvågningen af mulige makroøkonomiske ubalancer i medlemsstaterne. I december 2019 vil Kommissionen have gennemgået og rapporteret om anvendelsen af PMU-forordningerne. Rapporterne vil indeholde en evaluering af forordningernes effektivitet og de fremskridt, der er gjort i retning

af en tættere samordning af de økonomiske politikker og fortsat konvergens mellem medlemsstaternes økonomiske resultater. Hvor det er relevant, vil rapporterne blive ledsaget af et forslag til ændring af forordningerne, som vil blive fremsendt til Parlamentet og Rådet.

Parlamentet støtter inddragelsen af de nationale parlamenter gennem årlige møder med medlemmer fra disse parlamenters relevante udvalg. I overensstemmelse med den enkelte medlemsstats retlige og politiske ordninger bør de nationale parlamenter desuden inddrages behørigt i det europæiske semester og i udarbejdelsen af stabilitetsprogrammer, konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer med henblik på at øge gennemsigtigheden og ejerskabet af — samt ansvaret for — de afgørelser, der træffes.

Alice Zoppè
05/2019

